

Dit is de tekst die Nic Balthazar in het parlement voordroeg, bij de première van de klimaatclip 'The Big Ask'

Eerbiedwaardige verkozenen des volks, dank dat ik hier namens Friends of the Earth, niet enkel een film maar ook het woord tot u mag richten. Op die manier hoefde deze keer niemand de helicopter te nemen voor deze filmpremière. Het is meteen weer wat uitstoot gespaard.

In het filmpje dat we U willen voorstellen, en dat we deze zomer in Oostende met meer dan 6.000 (!) geëngageerde acteurs opnamen, vraagt een klein meisje zich af hoe het komt dat zij al inziet welke klimatologische catastrofe er op ons afkomt, terwijl diegenen die voor ons zouden moeten zorgen - dat zijn jullie dus - nog geen enkel idee lijken te hebben van de ernst van de situatie. Met de snoeiharde cijfers en de tragische beelden van afkalvende ijsmassa's, oprukkende woestijnen, genadeloze orkanen en bosbranden bent u al wel eens eerder bestookt. Maar om een of andere onverklaarbare reden zijn ze van u afgeleden. Is dat onwil? Hoe zou ik u daarvan kunnen betichten? Onkunde? Hoe zou ik u daarvan kunnen verdenken? Maar de vraag blijft wel pijnlijk onbeantwoord. Hoe komt het dat de toekomst van de planeet hier in deze eerbiedwaardige halfronden amper op de agenda komt. Wat zal u vertellen aan uw kleinkinderen, wanneer die u ooit zullen vragen waar jullie in godsnaam mee bezig zijn geweest, in die tijd toen er nog wel iets kon gebeuren?

Want de zeer inconveniente waarheid waar we in dit filmpje dus nog eens mee komen aandragen is deze. We hebben nu nog tussen de 4 en de 10 jaar om tot de actie over te gaan. Helaas is dat niet de prietpraat van een would-be Nostradamusje die U hier eens de les te komt spellen. Wel de pijnlijke conclusie van het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change), door de VN in het leven geroepen, en vorig jaar nog – zoals elke organisatie die kreunt onder de onmacht - met de Nobelprijs omhangen. Ook al zijn hun rapporten altijd van de meest voorzichtige. Het angstbeeld dat zij afleveren is er niet minder om. Zonet heeft de ondervoorzitter van het IPCC, Jean-Pascal Van Ypersele U nogmaals met die angstwekkende grafieken uitgelegd precies hoe en waarom de situatie zo extreem gevaarlijk is. Net zoals het hoofd van het IPCC, Nobelprijslaureaat Rachendra Pachauri dat twee maand geleden ook al kwam doen in ons land. Helaas in de nog pijnlijker afwezigheid van ook nog maar één nationaal bewindslied. Maar er waren dan ook minder camera's dan bij Al Gore...

Beangstigend was het, om deze man te horen verzuchten hoe tot hiertoe de jaarlijkse alarmsignalen van het IPCC door de internationale politiek telkens straal genegeerd waren. Vergeef mij dus als ik nog heel even stil sta bij uw aller afwezigheid toen. Ik geef even een dwaze vergelijking. Stel dat de vertegenwoordiger van de overkoepelende organisatie van de NASA, ESA en elke andere ruimtevaartorganisaties naar ons land zou komen, met de niet verkeerd te verstane boodschap dat de marsmannekes onze planeet traag maar gestaag aan het opwarmen zijn. Hij beklemtoont dat we nog 4 tot 10 jaar hebben voor een groot internationaal actieplan dat ons vooralsnog kan redden. Zou er dan ook niemand komen luisteren? Zou er dan ook geen actie komen?

Doch het vervelende is, we moeten vandaag een veel kwalijker vijand aanpakken: onszelf. En nog duizend keer gecompliceerder: ook onze heilige economie, het altaar waar alles, desnoods ook het voortbestaan van de planeet mag op geofferd worden. Ook al is ons prachtige mercantiele systeem onlangs wat op losse schroeven komen te staan. Met een bankcrisis echter geen seconde te verliezen! In een slag en een wip werden op amper een paar witte nachten zoveel miljarden vrijgemaakt, dat niemand de tel nog kon bijhouden. Maar wat is het wegsmelten van het ijs in

Groenland nu ook, tegen de gigantische ramp dat het geld aan het wegsmelten is in IJsland? Nee. Snel daarheen, mijnheer de eerste minister. Krachtadig bestuur! Redden die bankiers.

En ik begrijp het ook wel. Het in elkaar klappen van ons banksysteem had ons nog veel meer gekost. Maar mag ik – in al mijn politieke naïviteit - vragen waarom diezelfde redenering bij de klimaatcrisis niet opgaat. Of moeten we nog even navragen wat Katrina heeft gekost in New Orleans? Hoe komt het dat plotseling miljarden uit de lucht komen vallen voor deze financiële crisis, en dat we er in 10 jaar nog niet in geslaagd waren één off-shore windmolen te laten draaien, terwijl een land als Denemarken ondertussen één vierde van zijn energie hieruit betreft. Oh ja! Omdat windmolens een lelijk zicht waren aan onze prachtige Belgische kust. Het zou allemaal verdomd grappig zijn, als ik niet zo zou moeten huilen om het gebrek aan toekomst voor mijn kinderen. Om steenkoolcentrales die men wil openen in de haven van Antwerpen. Om de ring van Brussel die 16 baanvakken moet krijgen, ook al zeggen alle verkeer experts dat het verkeersinfarct daarmee enkel vergroot zal worden. En zo kan ik helaas hier nog wel een dag of twee doorgaan in het Belgische boek der windmakers, waarmee wij onderhand door het gezaghebbende Zwitsers Federaal Instituut voor Technologie in Zurich als hardleerse Kyoto klungelaars achteraan in de klas ondergebracht werden bij China, Australië of het Amerika van George Bush. Oh, de schaamte om dan Belg te zijn...

Ik weet dat u mij allemaal deep down wel vol goede wil bent, en dat u natuurlijk wel al iets heeft ondernomen. Omdat u ook allemaal zonen en dochters heeft. Omdat u weet dat er wèl alternatieven zijn, die de economie niet in de weg staan, wel integendeel. Maar er is even geen tijd voor politieke traagheid. Dus als zo vele burgers het u in deze film vragen: Act Now! Dan alstublieft. Laat uw kleine partijpolitieke twisten, laat het communautair gekibbel, laat uw dwaze vetes, uw provinciale stammenoorlogen... Verenig ons nu in een strijd die we nog kunnen winnen, vooraleer we herenigd zullen zijn in de rampspoed.

En voor de hardleers non-believers, die liever willen blijven geloven dat wij hier onheil staan te verkonden voor ons groot plezier, in de grote samenzwering van alle milieu- bewegingen die rijkelijk gesponsord worden door... ja door wie? Door de marsmannekes waarschijnlijk. Weet dat ik samen met U ongelooflijk hard hoop, dat ik mij hier mateloos sta aan te stellen, en spoken zie waar er geen zijn. Maar wat vindt u van dat lekker ouderwetse voorzorgsprincipe? Laat er ons misschien voor de gekkigheid van uitgaan dat al die klimaatwetenschappers toch niet allemaal aan een vorm van collectieve geestesverdwazing lijden. Dat het werkelijk nu is of nooit meer. Als er dan – hoera! – toch geen Co2tje aan de lucht was. Hé! Dan zou ons zwaarste probleem zijn dat we godbetert opgescheept zitten met lekker geïsoleerde huizen, met geolied openbaar vervoer, en met een duurzame economie, waar superperformante zonnecellen en honderden innovatieve milieuvriendelijke technologieën de plaats hebben ingenomen van walmende steenkoolcentrales. Wat een prachtige vergissing hadden we dan toch samen gemaakt, dierbare dames en heren verkozenen des volks. En daarmee wil ik u danken voor uw aandacht en uw aanwezigheid hier. Even zozeer als ik mij zorgen maak over de afwezigheid van vele anderen. Maar aan hen sturen wij dit filmpje dus op. En wel zeer massaal. Tot ook zij luisteren naar de grote vraag van de natie, the big ask: Act The Fuck Now! En dat ga ik om welvoeglijk te blijven, niet in drie landstalen vertalen.